

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 280/2025-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom Mgr. Lukášom Kysuckým, Kamenná 29, Žilina, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Tost/52/2024 z 22. januára 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. apríla 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a porušenia základného práva na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 a 5 ústavy napadnutým uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1Tost/52/2024 z 22. januára 2025. Domáha sa zrušenia napadnutého uznesenia, ako aj uznesenia Špecializovaného trestného súdu sp. zn. BB-4T/18/2016 z 10. októbra 2024, finančného zadostučinenia v sume 20 000 eur a uplatňuje si tiež náhradu trov konania.
2. Uznesením sp. zn. BB-4T/18/2016 z 10. októbra 2024 špecializovaný súd zamietol žiadosť sťažovateľa o zrušenie zaistenia peňažných prostriedkov.
3. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú najvyšší súd napadnutým uznesením z 22. januára 2025 zamietol.

II. Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ namieta porušenie označených práv podľa ústavy a dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu. Napadnuté uznesenie je podľa sťažovateľa nedostatočne odôvodnené s tým, že neboli naplnené podmienky na uvedený zásah do jeho vlastníckeho práva v uvedenom rozsahu.

5. Zaistenie peňažných prostriedkov je podľa neho dočasným a predbežným inštitútom, pričom v jeho veci ide o neprípustný inštitút. Veci, o ktoré sťažovateľ žiada, sú od začiatku nepotrebné pre dané trestné konanie. Sťažovateľ tiež poukazuje na nález ústavného súdu, ktorým vyslovil nesúlad § 58 ods. 2 a 3 Trestného poriadku s ústavou. Finančné prostriedky sú zaistené od roku 2012, t. j. už 13 rokov, pričom sťažovateľ na zaistení nenesie vinu. Zo žiadnej doteraz zdokumentovanej skutočnosti nevyplýva, že by peňažné prostriedky boli použité alebo určené na spáchanie trestného činu, prípadne získané trestným činom alebo odmenou zaň, alebo že by boli nadobudnuté za vec získanú trestným činom. Zmyslom tohto inštitútu nie je dlhodobé trvanie, ide o zásah do užívania majetku a súd mal posúdiť, či tento zásah bol a stále je primeraný sledovanému cieľu (napr. James a ostatní proti Veľkej Británii z 21. 2. 1986).

6. V tomto kontexte sťažovateľ namieta celkovú neprimeranú dĺžku trestného konania, čo má dopad aj na prípadné zastavenie trestného stíhania obžalovanej [REDAKOVANÉ], resp. jej oslobodenie spod obžaloby. Neobstojí argument, že nejde o priet'ahy v konaní vzhľadom na to, že ide o 293 skutkov. Nejde o skutkovo a ani právne náročnú vec, pretože všetky skutky majú rovnaký *modus operandi*. V právnom štáte je neprijateľné, aby trestná vec (v počiatkoch väzobná) nebola právoplatne skončená ani po 14 rokoch. Tieto priet'ahy možno pričítať výlučne štátu. V obdobnej trestnej veci bolo trestné stíhanie zastavené. V aktuálne prerokovanej veci boli priet'ahy spôsobené vrátením veci prokurátorovi z dôvodu pochybení majúcich za následok porušenie práva na obhajobu. Obdobne aj prvostupňový rozsudok bol v roku 2020 zrušený z dôvodu procesných pochybení, ktoré mali za následok porušenie práva na obhajobu a práva na zákonného sudcu.

7. Predmetné rozhodnutie je uvedené v zbierke súdnych rozhodnutí pod sp. zn. Tpj 5/04 s tým, že špecializovaný súd v ňom odkázal aj na iné rozhodnutia všeobecných trestných súdov, pričom uviedol, že zastavenie trestného stíhania pre neúmernú dĺžku konania neprichádza v zásade do úvahy, lebo žiadna medzinárodná zmluva k takému postupu Slovenskú republiku nezaväzuje. Zároveň považoval za extrémnu dobu 8 rokov od vzniesenia obvinenia, ktorá odôvodňuje zastavenie trestného stíhania na základe vtedy účinného § 11 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku (*per analogiam*). Uplynutie takejto extrémnej doby môže odôvodňovať aj uloženie trestu odňatia slobody pod dolnou hranicou trestnej sadzby.

8. Argumentačne sťažovateľ poukazuje na podmienku rýchlosti konania, ktorá je základným atribútom spravodlivého procesu, keďže zabraňuje, aby obvinená osoba bola príliš dlho vystavená trestnému stíhaniu, s čím sú spojené zásahy do základných práv a slobôd (neistota o svojom osude, zásah do povesti, nemožnosť viesť riadny osobný život a pod.). Zaistenie majetku je fakultatívne, pričom jeho podmienkou je, že hrozí uloženie trestu prepadnutia majetku, a to vzhľadom na povahu a závažnosť činu a na pomery obvineného. Samotná skutočnosť, že sa vedie trestné stíhanie pre skutok, pre ktorý tento trest možno uložiť, nemôže byť sama osebe podľa názoru sťažovateľa

dôvodom zaistenia majetku a je potrebné vyhodnotiť dôležité okolnosti veci z pohľadu § 34 a § 58 ods. 1 Trestného zákona.

9. Sťažovateľ sa domnieva, že konajúce sudy mali uviesť, na základe akých dôkazov, skutkových zistení a akých úvah dospeli k záveru, že je potrebné očakávať uloženie trestu prepadnutia majetku, a to aj v kontexte zmeny právnej úpravy vo vzťahu k podmienkam ukladania trestu prepadnutia majetku. Uvedené úvahy pritom v napadnutom uznesení absentujú. Obdobne ide o otázku spravodlivej rovnováhy (primeranosti zaistenia majetku), kde je relevantné, či rozsah zaistenia majetku zodpovedá jeho účelu, či nie je neprimeraný k zaistenému nároku, resp. trestnej sankcii.

10. Ani prípadné zrušenie napadnutého uznesenia nie je spôsobilé viesť k náprave namietaného stavu, čo odôvodňuje priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

12. Za zjavne neopodstatnenú možno považovať ústavnú sťažnosť, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

13. Ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou predovšetkým zdôrazňuje, že v zásade nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory príslušného orgánu verejnej moci, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred orgánmi verejnej moci bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu príslušný orgán verejnej moci vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 17/01, II. ÚS 137/08, III. ÚS 328/08, IV. ÚS 11/2010). Ústavný súd teda nie je prieskumným súdom a úlohou ústavného súdu nie je suplovať orgány verejnej moci, ktorým prislúcha interpretácia zákonov v rámci ich právnym poriadkom upravenej pôsobnosti a právomoci. Z ústavného postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať len také rozhodnutia orgánov verejnej moci, prostredníctvom ktorých došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, resp. také, kde k porušeniu základného práva alebo slobody došlo v konaní, ktoré vydaniu samotného rozhodnutia predchádzalo. Skutkové a právne závery príslušného orgánu verejnej moci môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 12/05, II. ÚS 410/06, III. ÚS 119/03, IV. ÚS 238/07).

14. Podstata namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. K podstate vlastníckeho práva už

ústavný súd uviedol, že vlastnícke právo ako najdôležitejší vecnoprávny inštitút je charakteristické tým, že prostredníctvom neho sa oprávneným subjektom (vlastníkom) zabezpečuje bezprostredná právna možnosť ovládať veci. Existencia právneho ovládania vecí ako súčasti vlastníckeho práva inkorporuje v sebe možnosť riešenia otázky, komu vec patrí, kto ju využíva a môže ňou disponovať. Podstata vlastníckeho práva spočívajúca v priamom právnom ovládaní veci sa prejavuje v právnom postavení oprávneného subjektu (vlastníka) tak, že jeho právne ovládanie veci je výlučné. Z toho vyplýva, že ho každý musí rešpektovať, proti akémukoľvek nedovolenému zásahu ktoréhokoľvek subjektu je chránené a je možné ho aj právnymi prostriedkami presadiť (PL. ÚS 40/2015). Tieto závery platia aj pre vlastníctvo akéhokoľvek majetku v jeho širšom ponímaní (čl. 20 ods. 1 ústavy).

15. Pri preskúvaní rozhodnutí o použití dočasných majetkových zaisťovacích inštitútov, v ktorých dôsledku je znemožnené alebo citeľne obmedzené dispozičné právo dotknutého subjektu, ústavný súd vo svojej doterajšej rozhodovacej praxi stanovil požiadavky, ktoré sú na takéto rozhodnutie kladené z pohľadu ústavnoprávneho: rozhodnutie musí mať zákonný podklad, musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle (IV. ÚS 379/03, IV. ÚS 577/2021, I. ÚS 550/2024). Predmetom tohto prieskumu môže byť aj procesný postup, ktorý zaisteniu peňažných prostriedkov predchádzal (I. ÚS 122/2018, IV. ÚS 602/2021). Ak sú tieto požiadavky dodržané a zásah štátu rešpektuje primeranú (spravodlivú) rovnováhu medzi požiadavkou všeobecného záujmu spoločnosti, ktorý je zásahom sledovaný, a požiadavkou na ochranu základných práv jednotlivca, ústavný súd nepovažuje zabezpečenie majetku dotknutého subjektu za protiústavný zásah do jeho vlastníckych práv (I. ÚS 554/03, I. ÚS 369/03, IV. ÚS 577/2021, I. ÚS 550/2024). Podstatou ústavného prieskumu môže teda byť iba obmedzený test ústavnosti, pretože podstatná časť záruk spravodlivého procesu sa vzťahuje na proces vo svojom celku (I. ÚS 173/2025). Podstatný význam pre zdržanlivý prístup ústavného súdu však má aj skutočnosť, že do práv sťažovateľov sa nezasahuje konečným spôsobom (pozri m. m. IV. ÚS 620/2021, bod 30 odôvodnenia).

16. Vychádzajúc z napadnutého uznesenia, právnym základom pre rozhodnutie vo veci sťažovateľa bol § 95 ods. 8 Trestného poriadku, v zmysle ktorého osoba, ktorej peňažné prostriedky boli zaistené, má právo žiadať o zrušenie alebo obmedzenie zaistenia. O takej žiadosti musí predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor bezodkladne rozhodnúť. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť. Ak sa žiadosť zamietla, osoba, ktorej peňažné prostriedky boli zaistené, ju môže, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí 30 dní odo dňa, keď rozhodnutie o jej predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť; inak sa o nej nekoná. V danej veci nevznikla žiadna pochybnosť o tom, že rozhodnutie v prvom stupni a aj v sťažnostnom konaní bolo vydané oprávneným orgánom.

17. Najvyšší súd v napadnutom uznesení poukázal na existenciu dôvodného podozrenia, že zaistené peňažné prostriedky v sume 113 931,59 eur pochádzajú z vyplateného nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty, ktoré sú predmetom obžaloby. Tejto trestnej činnosti sa mala dopustiť obžalovaná [REDAKOVANÉ], v tom čase konateľka sťažovateľa. V predmetnej veci neboli konštatované zbytočné prieskumy, postup príslušných orgánov je primeraný náročnosti veci a rozsahu spisového materiálu (293 čiastkových skutkov, 23 573 strán spisu). Obžalovaná sa na páchaní uvedených skutkov mala podieľať vo veľkom rozsahu. Dosiaľ vykonané dokazovanie uvedené podozrenie nerozptýlilo. Najvyšší súd poukázal aj na procesnú aktivitu obžalovaných, ktorá v ostatnom období má aj povahu obštrukčného správania. Vzhľadom na tieto okolnosti považoval

postup príslušných orgánov za primeraný. Prostredníctvom obžalovanej mal byť sťažovateľ súčasťou reťazca spoločností, v ktorých mene si mali obžalovaní v rámci organizovanej skupiny neoprávnené nárokovať od príslušných správcov dane vrátenie nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty na základe fiktívnych fakturovaných zdaniteľných plnení. Ich vyplatenie na bankový účet sťažovateľa je predmetom prebiehajúceho trestného konania a existuje dôvodné podozrenie, že mali byť výnosom z trestnej činnosti. V konaní neboli zistené také skutočnosti, ktoré by viedli k záveru, že uvedené zaistenie peňažných prostriedkov bráni sťažovateľovi v činnosti.

18. Po oboznámení sa s napadnutým uznesením najvyššieho súdu ho ústavný súd vyhodnotil ako primerané tomu, že ide o rozhodnutie o dočasnom zaist'ovacom opatrení a nemožno ho považovať ani za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. Napadnuté uznesenie má zákonný podklad, najvyšší súd ako s'ťažnostný súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval v zmysle ich účelu, jeho úvahy vychádzajú z konkrétnej zákonnej úpravy, ktorej aplikáciu na s'ťažovateľov prípad primerane preskúmal, pričom postačujúcim a zrozumiteľným, teda ústavne udržateľným spôsobom odôvodnil splnenie relevantných zákonných podmienok, čo vylučuje zásah do označených práv podľa ústavy a dohovoru. Ústavný súd zároveň z dôvodov vymedzených najvyšším súdom nezistil, že by medzi použitým prostriedkom (zaistením peňažných prostriedkov) a sledovaným cieľom nebol rozumný vzťah proporcionality (James a ostatní proti Veľkej Británii z 21. 2. 1986, Brunckrona proti Fínsku zo 16. 11. 2004), čím podľa ústavného súdu nebol zásah do vlastníckeho práva s'ťažovateľa nezákonný a svojvoľný (Maniscalco proti Taliansku z 2. 12. 2014, § 55). Existuje totiž odôvodnené podozrenie, že celý zaistený objem peňažných prostriedkov predstavuje výnos z trestnej činnosti, pričom týmto inštitútom nie je zamedzená ďalšia činnosť s'ťažovateľa.

19. Na podklade týchto právnych záverov ústavný súd odmietol ústavnú s'ťažnosť s'ťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

20. Keďže ústavná s'ťažnosť s'ťažovateľa bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o jeho ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 23. apríla 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu